

ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය - සංරචක II හි 2024 ජනවාරි 1 සිට 2024 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා වකවානුව සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය සහ ප්‍රතිසංස්කරණ හා සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර බැංකුව අතර 2018 මැයි 16 දිනැතිව එළඹි අංක. 8878 LK දරන ණය ගිවිසුම සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළයුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් හා නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

ණය ගිවිසුම අනුව, එවකට පළාත් සභා, පළාත් පාලන හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය, වර්තමානයේ රාජ්‍ය පරිපාලන, ස්වදේශ කටයුතු, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගයෙන් එවකට සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය වර්තමානයේ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කරවීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතයෙකු වේ. රටේ තෝරාගත් ප්‍රදේශවල ඉහළ අවදානම් සහිත ජන කණ්ඩායම්වල බෝ නොවන රෝග හඳුනා ගැනීම සහ කළමනාකරණය කිරීම අවධාරණය කරමින් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාවල භාවිතය හා ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ. (අ) ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ප්‍රතිසංවිධානය හා ශක්තිමත් කිරීමේ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම (ආ) නවෝත්පාදන ප්‍රදාන සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය දැක්වීම (ඇ) අවිනිශ්චිත හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීම නමින් වූ කොටස් තුනක් යටතේ ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වේ. ණය ගිවිසුම අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 697,936.86 කට සමාන එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 4,419 ක් වන අතර ඉන් රු. මිලියන 31,588 කට සමාන වූ එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 200 ක් මූල්‍යයනය කිරීමට ප්‍රතිසංස්කරණ හා සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර බැංකුව එකඟ වී තිබුණි. එයින් රු. මිලියන 2,245.12 කට සමාන එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 14.22 ක් ව්‍යාපෘතියේ සංරචක - II යටතේ සිදුකිරීමට නියමිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වෙන් කර තිබුණි. 2020 වර්ෂය තුළ මෙම සංරචකය සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 6.00 ක් දක්වා අඩු කර තිබුණි. ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2019 පෙබරවාරි 01 දින ආරම්භ කර තිබුණු අතර 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට එහි කටයුතු නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, මෙම කාලය 2024 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.1 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ව්‍යාපෘතියේ 2024 සැප්තැම්බර් 30 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය, වියදම් ප්‍රකාශය සහ එහි මුදල් ප්‍රවාහයන් පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය දරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිත කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු / විගණන නිරීක්ෂණ	මුදල රු. මිලි	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ) මූල්‍ය නොවන වත්කම් සම්බන්ධයෙන් බාරදීමේ හා බාර ගැනීමේ සහතික පිළිබඳ ලේඛනමය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. එබැවින්, එම වත්කම්වල නිරවද්‍යතාවය විගණනයේදී තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.	98.56	මෙම අයිතමවලට අදාළ ඇණවුම් සහ ලැබීම් නියෝග නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ව්‍යාපෘතිය විසින් සම්පූර්ණ කර නොමැත. වත්කම් ගිණුම තුළට ඇතුළත් කිරීම සිදුවී නොමැති බැවින් මේ පිළිබඳව අමාත්‍යාංශයට දැනුම් දෙනු ලැබේ.	ලේඛනමය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) අමාත්‍යාංශයේ හෝ වත්කම් පවරන ලද අදාළ ආයතනවල මූල්‍ය නොවන වත්කම් යටතේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	199.3	මෙම අයිතමවලට අදාළ ඇණවුම් සහ ලැබීම් නියෝග නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ව්‍යාපෘතිය විසින් සම්පූර්ණ කර නොමැත. වත්කම් ගිණුම කර නොමැති බැවින්, මේ පිළිබඳව අමාත්‍යාංශයට දැනුම් දෙනු ලැබේ.	ලේඛනමය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2.2 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම / විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
2010 ජූලි 26 දිනැති අංක DMA/2010(5) දරණ කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛයේ 2(14) උප වගන්තිය	ව්‍යාපෘතිය නිමවීමෙන් අනතුරුව වත්කම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ ව්‍යාපෘතිය විසින් පියවර ගත යුතු වුවද, එම ව්‍යාපෘතියේ දී ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉතිරි සියලුම භෞතික වත්කම් නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්) ගේ උපදෙස් යටතේ ප්‍රාථමික සත්කාර සේවා අධ්‍යක්ෂ වෙත භාර දෙන ලදී. ETR ඒකකය සමඟ සම්බන්ධීකරණය වෙමින් මූල්‍ය නොවන වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කරන ලෙස ගණකාධිකාරී (සැලසුම්) හට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	චක්‍රලේඛ උපදෙස් පිළිපැදිය යුතුය.

3. භෞතික කාර්යසාධනය

3.1 මතභේදාත්මක ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
වෛද්‍ය පරිපාලක විද්‍යාලයේ සභාපතිවරයා විසින් ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත 2023 ඔක්තෝබර් 10 දින ඉදිරිපත් කළ ලිපිය මගින් වෛද්‍ය පරිපාලක විද්‍යාලයේ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නවෝත්පාදන මංපෙත් සෙවීම යන මාතෘකාව යටතේ පැවති සැසිය සඳහා රුපියල් 700,000ක මුදලක් ඉල්ලා තිබුණි. මෙම කාර්යය ව්‍යාපෘතියේ අරමුණුවලට අදාළ නොවූවද, එම මුදල 2024 මැයි 09 වන දින ගෙවා තිබූ අතර, මුදල් ලැබීම් රිසිට්පත් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොවීය.	ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය පරිපාලක විද්‍යාලය විසින් වෙක්පත ලැබුණු බව දැනුම්දීමේ ලිපියක් නිකුත් කර තිබුණි. අධ්‍යයන විද්‍යාලයක් වීම හේතුවෙන්, එය ඔවුන් විසින් අනුගමනය කරනු ලබන පිළිවෙතයි.	අවශ්‍ය සියලුම ලියකියවිලි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

3.2 පද්ධති හා පාලන

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදනවලින් රුපියල් මිලියන 31.2 ක් භාවිත කරමින් සිදු කරන ලද කුඩා ප්‍රදාන සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද කාර්යයන්හි වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	කුඩා ප්‍රදාන අයදුම්පත්වලට අදාළ අවශ්‍ය තොරතුරු හා කුඩා ප්‍රදාන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීම සිදු කරන ලදී.	සියලුම සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.